

ΧΡΗΣΗ ΚΙΝΗΤΟΥ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ ΑΠΟ ΠΟΔΗΛΑΤΕΣ

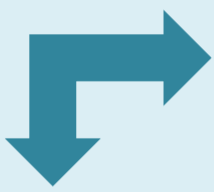
Κοντογεώργη Ε, Κοντογεώργη Α, Πετρίδου Ε

Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια, τα μέσα επικοινωνίας, και ιδιαίτερα το κινητό τηλέφωνο, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της καθημερινότητας μας με ποικίλες συνέπειες. Δεδομένης και της συνεχώς αυξανόμενης τάσης χρήσης ποδηλάτου στις ελληνικές πόλεις, η παρούσα εργασία αποτελεί μία προσπάθεια παρουσίασης της χρήσης κινητού τηλεφώνου που πραγματοποιείται από ποδηλάτες στηριζόμενη σε μελέτες σε χώρες του εξωτερικού.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ

- Αναζήτηση στη βιβλιογραφική βάση PubMed με ειδικά διαμορφωμένο αλγόριθμο.
- Απομόνωση 5 σχετικών μελετών: 4 για την Ολλανδία και 1 για την Ιαπωνία.
- Συνολικά: 16061 ποδηλάτες.
- Εύρος ηλικιών: ποδηλάτες 12 - 60+ ετών.
- Συλλογή δεδομένων με video καταγραφή ποδηλατοδρόμων ερωτηματολόγια
- Προυπόθεση συμμετοχής σε μελέτη απάντησης ερωτηματολογίων αποτέλεσε η χρήση ποδηλάτου τουλάχιστον 1 ημέρα/ εβδομάδα.
- Ποδηλάτες που κινούνταν με παρέα δεν συμπεριλήφθηκαν.
- Σε ποδηλατόδρομους δύο κατευθύνσεων μόνο η μία, εξ' αρχής ορισμένη, συμπεριλήφθηκε στη μελέτη.
- Στη μελέτη για την Ιαπωνία, συμπεριλήφθηκαν όσοι μαθητές χρησιμοποιούν ποδήλατο για τις μετακινήσεις τους. Από τα 7 σχολεία που συμμετείχαν, δύο αρνήθηκαν τη συμμετοχή των τριτοετών μαθητών, λόγω αυξημένων υποχρεώσεων. Επιπλέον, όσοι μαθητές ήταν απόντες όταν μοιράστηκαν τα ερωτηματολόγια ή δεν συμπλήρωσαν σημαντικές ερωτήσεις εξαιρέθηκαν.
- Στην ίδια μελέτη, διατυπώνεται η άποψη ότι η ηλικία του ποδηλάτη σχετίζεται με τη χρήση τηλεφώνου κατά την οδήγηση και τους κινδύνους που ενέχονται, αλλά λόγω μικρού εύρους ηλικίας (15-18 ετών) δεν συμπεριλήφθηκε ως μεταβλητή στην ανάλυση.

De Waard D, et al, 2015

Table 3
The comparison of participant data from the current study to an earlier, 2008, study by De Waard et al. (2010). Calling reflects holding the telephone against an ear and talking, screen operation includes texting and operating the phone, e.g. to search for an address or read a message.

Year:	2008*	2013
N (total)	2138	7102
N (phone use)	60	211
% Phone use	2.8	3.0
N (calling)	47	49
N (screen operation)	13	163
Calling-absolute %	2.2	0.7
Screen operation-absolute %	0.6	2.3
Of phone users:		
Calling %	79	23
Screen operation %	21	77

* De Waard et al. (2010).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- 3% των ποδηλατιστών στην Ολλανδία έκαναν χρήση του κινητού τηλεφώνου τους κατά την ποδηλασία, ποσοστό που δεν διέφερε ουσιαστικά (2,8%) από έρευνα του 2008.
- Ωστόσο, παρατηρήθηκε αύξηση αυτών που έκαναν χρήση της οθόνης των κινητών τους τηλεφώνων έναντι αυτών που μιλούν στο τηλέφωνο (77% vs 21% των ποδηλατιστών που έκαναν χρήση κινητού).
- Σχετικά με την αριστερή στροφή του κεφαλιού, στατιστικά σημαντική διαφορά βρέθηκε μόνο μεταξύ των ποδηλατών που δεν έκαναν χρήση κινητού και αυτών που έκαναν χρήση της οθόνης του κινητού τους.

➤ Σε Ολλανδική μελέτη του 2009 που συνέλεξε δεδομένα με ειδικά κατασκευασμένα ερωτηματολόγια προκύπτουν τα εξής:

- 31% αυτών που απάντησαν δεν χρησιμοποιούν ποτέ κινητό τηλέφωνο ή άλλη ηλεκτρονική συσκευή ενώ ποδηλατούν.
- Αντίθετα, 17% χρησιμοποιούν κινητό τηλέφωνο ή άλλη φορητή συσκευή σε κάθε ταξίδι.
- 15% ακούνε πάντα ή σχεδόν πάντα μουσική καθώς ποδηλατούν,
- 3% γράφουν ή δακτυλογραφούν μήνυμα και 1,7% αναζητούν πληροφορίες σε κάθε, ή σχεδόν σε κάθε ταξίδι.

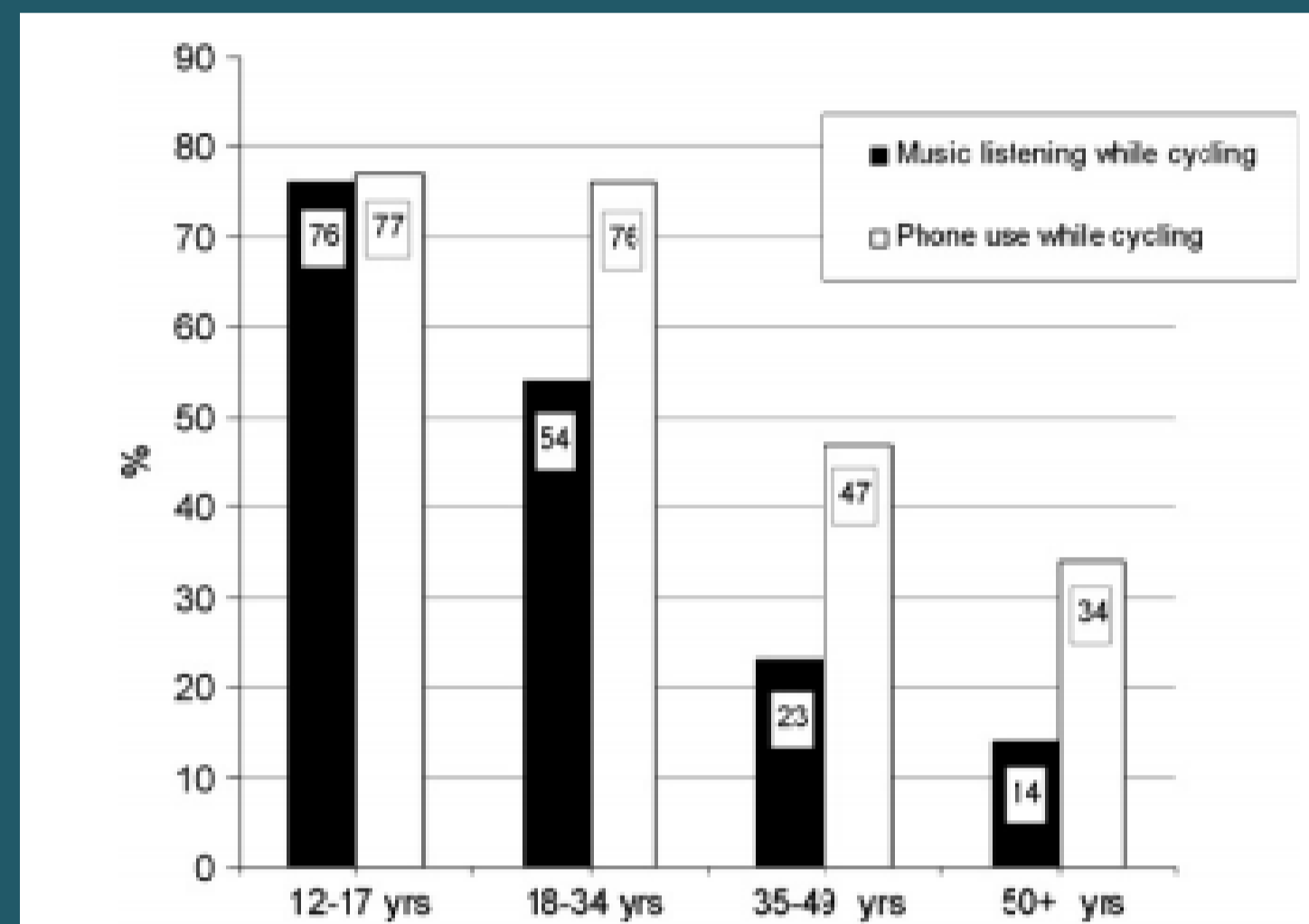

Fig. 1. Percentages of cyclists by age group who at least some of the time listen to music or use the phone while cycling

➤ Ένα μικρό ποσοστό των εφήβων ποδηλατών κάνει χρήση του τηλεφώνου κατά την ποδηλασία στο σκοτάδι, σε διασταύρωση, ή σε βαριά κυκλοφορία, ενώ σχεδόν κανείς ερωτηθείς μεταξύ των μεσήλικων και ηλικιωμένων ενηλίκων ποδηλατών κάνουν.

➤ Για τους εφήβους και νεαρούς ενήλικους ποδηλάτες, η αναλογία των ατυχημάτων όπου προηγείται χρήση φορητής ηλεκτρονικής συσκευής, ήταν υψηλότερη από ό, τι για τους μεσήλικες ή ηλικιωμένους ποδηλάτες. (19% και 16% στα νέα άτομα έναντι 5% ή 0% για τους μεγαλύτερους ενήλικες.

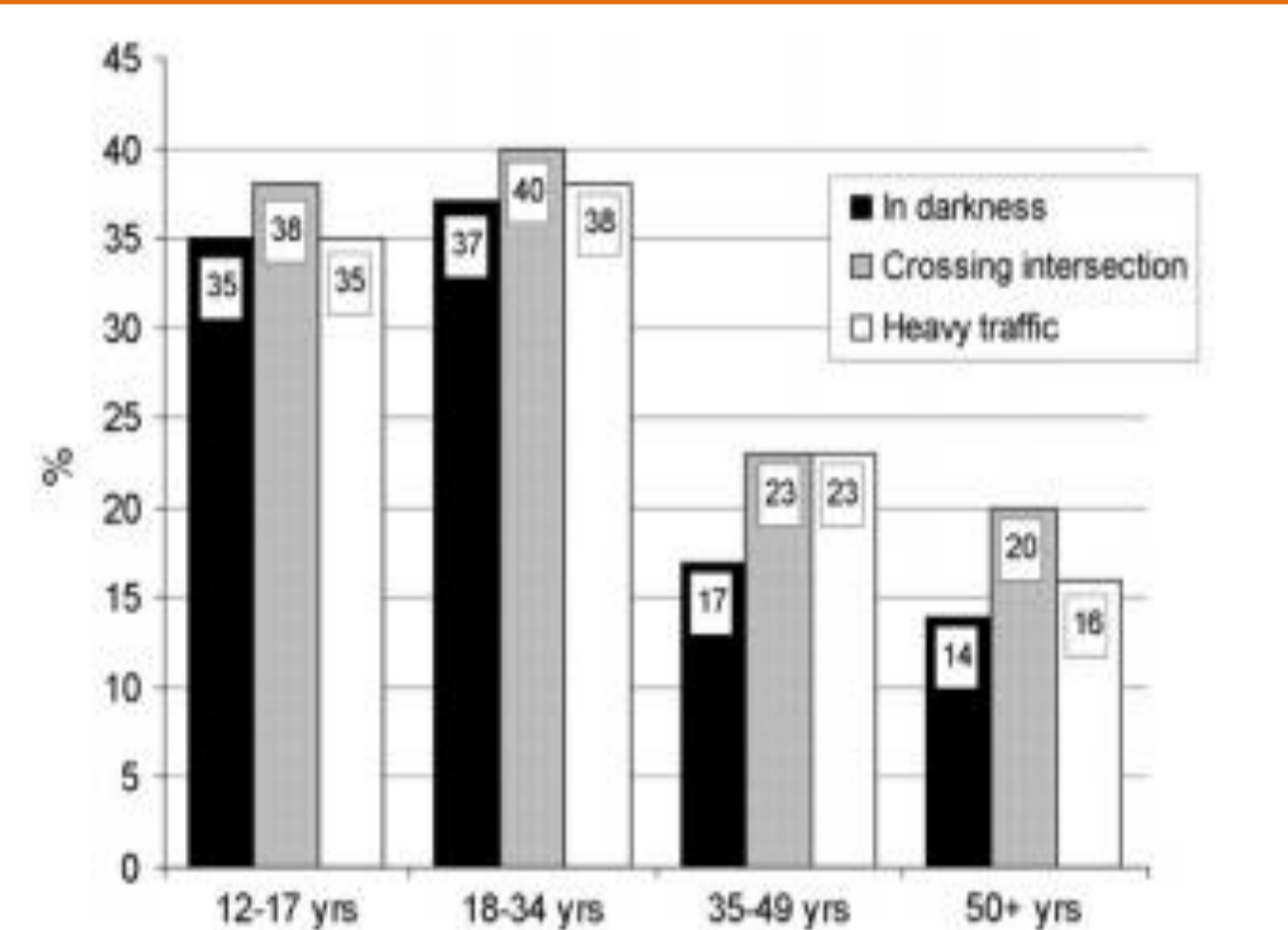

Fig. 2. Percentages of music listening cyclists who always or nearly always listen to music in demanding situations, per age group.

➤ Για τους εφήβους τους νέους ενήλικες η χρήση φορητών συσκευών αποτελεί σημαντικό προγνωστικό παράγοντα για ατύχημα (αύξηση πιθανοτήτων κατά 3,8%).

➤ Η χρήση κινητών κατά την ποδηλασία σχετίστηκε με πιο μακρινή θέση του ποδηλάτου από το πεζοδρόμιο και λιγότερες κινήσεις του κεφαλιού.

➤ Μεταξύ μαθητών που χρησιμοποιούν κινητό κατά την ποδηλασία στην Ιαπωνία, εκείνοι που έχουν χαμηλότερη αντίληψη του κινδύνου εμφανίζουν χαμηλότερη πιθανότητα ατυχήματος έναντι αυτών που έχουν υψηλότερη αντίληψη του κινδύνου (23,9% vs 27,8%).

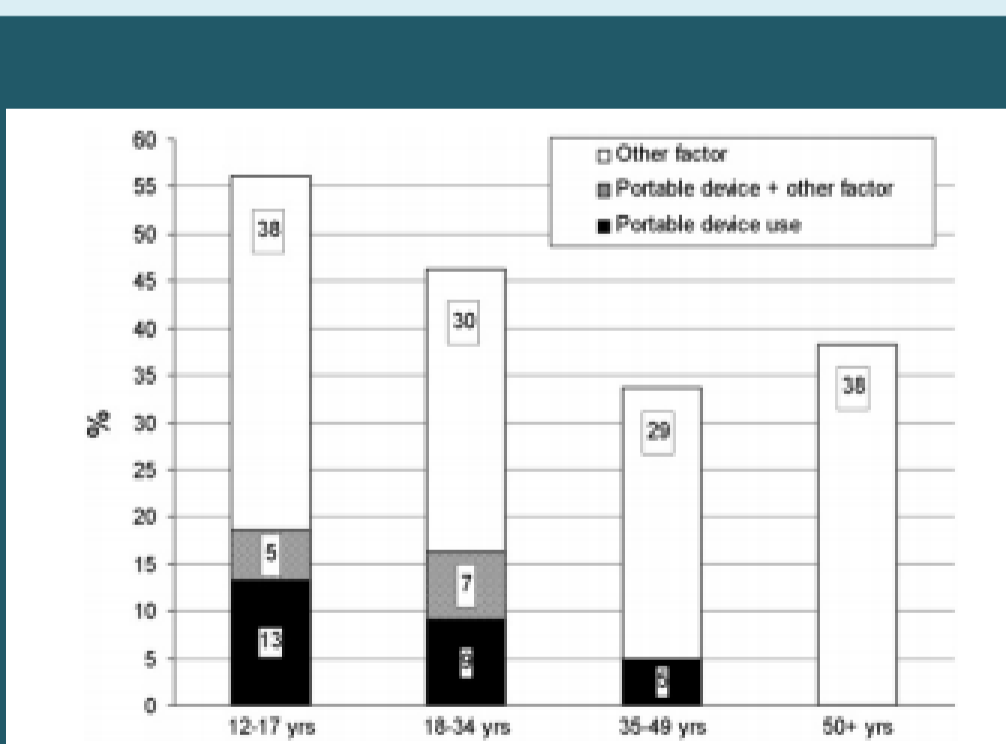

Fig. 4. Percentage of bicycle crashes preceded by portable electronic device use, by electronic device use and other factor, or preceded by other factors per age group.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ευχάριστο εύρημα αποτελεί η διατήρηση του ποσοστού των ποδηλατών που κάνουν χρήση κινητού κατά την ποδηλασία συγκριτικά με παλιότερα. Ωστόσο, η χρήση ηλεκτρονικών συσκευών κατά τη διάρκεια της ποδηλασίας σχετίζεται με επιδείνωση όλων των αισθήσεων και αντιδράσεων των ποδηλατών (κινήσεις κεφαλιού, ταχύτητα, απόσταση ποδηλάτου από το πεζοδρόμιο, χρόνος αντίδρασης και φρεναρίσματος, περιφερική όραση). Η αυξημένη πιθανότητα ατυχημάτων λόγω της χρήσης συσκευών κατά την ποδηλασία, δημιουργεί προβληματισμούς και την ανάγκη για περαιτέρω διερεύνηση της οδικής συμπεριφοράς των ποδηλατών όταν χρησιμοποιούν κινητά τηλέφωνα με στόχο την ασφαλή κυκλοφορία τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. De Waard D, Westervhuis F, Lewis-Evans B. More screen operation than calling: the results of observing cyclists' behaviour while using mobile phones. *Accid Anal Prev.* 2015 Mar;76:42-8.
2. Ichikawa M, Nakahara S. Japanese high school students' usage of mobile phones while cycling. *Traffic Inj Prev.* 2008 Mar;9(1):42-7.
3. Goldenbeld C, Houtenbos M, Ehlers E, De Waard D. The use and risk of portable electronic devices while cycling among different age groups. *J Safety Res.* 2012 Feb;43(1):1-8.